

Dansk Selskab for Folkesundhed

Den Nationale Folkesundhedskonference 2026

Det nye landskab

Abstractssamling

Session E

Kvinders sundhed og familieliv

Moderator

E	Kvinders sundhed og familieliv	2
E.1	Udvikling af et tværsektorielt screeningsprogram for partnervold i den danske svangreomsorg	2
E.2	"It's like adding another layer": Women's experiences of menopause as a disruptive transition in multiple sclerosis	3
E.3	Screening for sårbarhed af partnere til gravide – udvikling af et PRO-skema til partnere (PRO-P)	4
E.4	Hvordan når vi flere gravide? Erfaringer med tilpasset opsporing af vold i Region Syddanmark	5

Dansk Selskab for Folkesundhed

E Kvinders sundhed og familieliv

Moderator:

E.1 Udvikling af et tværsektorielt screeningsprogram for partnervold i den danske svangreomsorg

Anne Katrine Normann, K. Andreasen^{1,2}, D. Jarbøl³, J. Søndergaard³, D. S. Linde^{1,2}

1 Klinisk Institut, Syddansk Universitet, Odense, 2 Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling, Odense Universitetshospital, 3 Forskningsenheden for Almen Praksis, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet, Odense

Primært budskab

Systematisk screening på tværs af svangreomsorgen har potentiale til at sikre bedre opsporing af vold hos gravide og nye familier og dermed forbedre adgangen til relevant støtte.

Implikationer for praksis

Et fælles tværsektorielt screeningsprogram kan give sundhedsprofessionelle et fælles og koordineret redskab til tidlig opsporing og handling ved mistanke om vold.

Baggrund

Graviditeten og den tidlige barselsperiode udgør en særlig sårbar fase, hvor vold i nære relationer kan have alvorlige konsekvenser for både den gravide og det ufødte barn. Samtidig er overgang til forældreskab en livsomvæltende periode, hvor øgede krav kan intensivere konflikter. Det kan være vanskeligt for kvinder at fortælle om vold på grund af manglende erkendelse, stigma og frygt, hvilket understreger behovet for systematisk og gentagen opsporing. I Danmark modtager gravide og nye familier tilbud fra almen praksis, jordemødre og sundhedsplejersker, men indsatsen er organiseret på tværs af sektorer, hvilket kan udfordre kontinuiteten i opsporing og opfølgning.

Formål

At udvikle et tværsektorielt screeningsprogram for vold i nære relationer gennem en brugerinvolverende proces med henblik på implementering i svangreomsorgen.

Metode

Brugerinvolvering med iterative cyklusser af udforskning, syntese og videreudvikling blev anvendt. Processen involverede praktiserende læger, jordemødre, sundhedsplejersker, relevante aktører samt kvinder med levede erfaringer med vold. Der blev gennemført ti semistrukturerede interviews for at kortlægge eksisterende tilbud og identificere udfordringer relateret til opsporing og opfølgning. Resultaterne dannede grundlag for to workshops afholdt i Odense fra juni til november 2025, hvor screeningsprogrammet blev udviklet og kvalificeret. Konsensus blev opnået i den afsluttende workshop, hvorefter justeringer primært vedrørte implementering.

Resultater

Barrierer og facilitatorer for screening og informationsdeling på tværs af sektorer blev identificeret og visualiseret gennem service blueprints samt adresseret gennem dialog. Det endelige screeningsprogram omfatter fem screeningspunkter: i almen praksis (uge 6–12), ved jordemoderkonsultation (GA 6–16 og 24–28) samt ved sundhedsplejerske (8 uger og 8–10 måneder postpartum).

Konklusion

Det samskabte screeningsprogram muliggør systematisk og gentagen opsporing på tværs af svangreomsorgen og understøtter en mere sammenhængende indsats. Programmet afprøves aktuelt i klinisk praksis fra februar 2026 til juli 2027.

E.2 “It’s like adding another layer”: Women’s experiences of menopause as a disruptive transition in multiple sclerosis

Emma Davidsen¹, FJ Nielsen¹, SG Nielsen¹, A Beczek², M Magyari^{2,3}, NF Hempler¹, M Lynning¹

¹: The Danish MS Society, ²: The Danish Multiple Sclerosis Registry, Department of Neurology, Rigshospitalet, ³: University of Copenhagen

Primært budskab

Menopause was experienced as an added layer in women living with MS, compounding existing symptoms and disrupting everyday functioning. Healthcare was fragmented, leaving women to self-advocate.

Implikationer for praksis

Greater clinical awareness and coordinated care across neurology and menopause services are needed to adequately address menopausal symptoms in women with MS.

Background

The menopausal transition may influence the wellbeing of women living with multiple sclerosis (MS), yet research in this area is limited. We aimed to gain insight into women’s lived experiences of MS during menopause.

Methods

Four in-person focus group discussions were conducted with women with MS across different stages of the menopausal transition. Data were analyzed using reflexive thematic analysis guided by Braun and Clarke’s framework.

Findings

Twenty women aged 41-67 years participated. Three overarching themes were identified: 1) menopause as an intensifying and destabilising layer, 2) impact on everyday functioning and social roles, and 3) fragmented care and the need for self-advocacy. Participants described menopause as intensifying and overlapping with existing MS-related symptoms, including fatigue, cognitive difficulties, mood changes, pain, and sexual dysfunction, thereby disrupting established balance with MS. This compounded symptom burden affected multiple areas of daily life, including reduced work capacity, withdrawal from employment, participation in social life, and strain in intimate relationships. Healthcare was perceived as fragmented across specialties, with menopausal symptoms often dismissed, minimized, or redirected. In the absence of coordinated support, women assumed responsibility for researching symptom management and actively advocated for interventions, including hormone therapy.

Conclusion

Women experienced menopause as a significant and under-recognised contributor to complexity in living with MS, with implications for daily life as well as physical and psychosocial wellbeing. Greater clinical awareness and improved coordinated care are essential to support women with MS through this transition.

E.3 Screening for sårbarhed af partnere til gravide – udvikling af et PRO-skema til partnere (PRO-P)

Ditte Søndergaard Linde^{1,2}, Anne-Line Brülle², Vibeke Rasch^{1,2}, Christina Anne Vinter^{1,2}, Ask Elklit³, Jan Stener Jørgensen^{1,2}, Karen Andreasen^{1,2}

1 Klinisk Institut, Syddansk Universitet, Odense

2 Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling, Odense Universitetshospital

3 Institut for Psykologi, Syddansk Universitet, Odense

Primært budskab

Systematisk screening af partnere til gravide kan bidrage til tidlig identifikation af sårbarhed og risikofaktorer for vold i familier.

Implikationer for praksis

Tilbud om et spørgeskema til partnere til gravide kan styrke en familiecentreret svangreomsorg og understøtte målrettet opsporing og indsats.

Baggrund

Det danske svangretilbud under graviditeten er primært rettet mod den gravide, mens partnerens sundhed og trivsel kun inddrages i begrænset omfang. Dette er problematisk, da partnerens psykiske, fysiske og sociale sundhed har betydning for familiens trivsel og risikoen for vold i nære relationer. Region Syddanmark har gennem flere år screenet gravide systematisk for både vold i nære relationer og andre risikofaktorer for sårbarhed, hvilket har tydeliggjort behovet for også at inddrage partnere. Der findes begrænset viden om systematisk screening af partnere i klinisk praksis, risikofaktorer for at udøve vold samt gensidig vold. Formålet med dette studie var at udvikle og afprøve et spørgeskema til partnere til gravide.

Metode

Spørgeskemaet til partnere (PRO-P) blev udviklet med afsæt i det eksisterende PRO-skema til gravide og tilpasset via input fra forskere, klinikere og partnere til gravide. Udviklingen fandt sted i Region Syddanmark som led i et europæisk forskningssamarbejde med Norditalien. Skemaet afprøves i klinisk praksis i et år på OUH-SV. PRO-P indbefatter validerede mål for psykisk sundhed, regulering af følelser, social støtte og livsstil.

Resultater

Der er udviklet et digitalt spørgeskema på dansk, som partnere til gravide kan udfylde anonymt via REDCap. Afprøvningen forekommer i perioden maj 2026 – april 2027.

Konklusion

Evalueringen af PRO-P skemaet pågår og kan forventeligt bidrage til tidlig opsporing af sårbarhed og støtte til familier.

E.4 Hvordan når vi flere gravide? Erfaringer med tilpasset opsporing af vold i Region Syddanmark

Karen Andreassen^{1,2}, M. Sodemann^{1,2}, D.S. Linde^{1,2}

1 Klinisk Institut, Syddansk Universitet, Odense, 2 Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling, Odense Universitetshospital

Primært budskab

Foreløbige resultater peger på, at en differentieret opsporingstilgang kan nå flere gravide og dermed potentielt bidrage til øget lighed i adgang til sundhed.

Implikationer for praksis

Flersprogede og forenkede redskaber som Mini-PRO kan styrke opsporing, men forudsætter ændringer i klinisk praksis, herunder tid til dialog og støtte i konsultationen

Baggrund

Vold i nære relationer blandt gravide er forbundet med betydelige sundhedsmæssige konsekvenser. I Region Syddanmark er der gennem STOP-indsatsen indført rutinemæssig digital screening i svangreomsorgen via PRO-skemaet. Erfaringer viser imidlertid, at denne tilgang ikke når alle gravide, særligt kvinder med etnisk minoritetsbaggrund, hvilket indebærer risiko for underrapportering og manglende adgang til støtte. Der er begrænset viden om, hvordan opsporing kan tilpasses denne målgruppe.

Formål

At udvikle og afprøve en tilpasset opsporingstilgang til vold i nære relationer blandt gravide med etnisk minoritetsbaggrund med henblik på at nå flere i opsporingen.

Metode

Indsatsen er udviklet i Region Syddanmark gennem projekt STOP-Mino via en iterativ og brugerinddragende proces (participatory design) med klinikere, eksperter og målgruppen. Der blev identificeret behov for et enklere og flersproget screeningsformat samt støtte til udfyldelse. Tilgangen blev afprøvet i klinisk praksis på alle fødesteder i regionen.

Resultater

Processen viste, at kvinderne er motiverede for at svare, men har behov for støtte til forståelse og udfyldelse. Dette førte til udvikling af et reduceret og flersproget screeningsredskab (Mini-PRO på engelsk, arabisk og farsi) og en ændret tilgang til screening og opfølgning med fokus på støtte og dialog i konsultationen. Foreløbige resultater peger på, at denne tilgang øger deltagelsen i screening blandt gravide (stigning på ca.5 %).

Konklusion

Foreløbige resultater peger på, at standard digital screening ikke når alle gravide, og at kvinderne er motiverede for at svare, men har behov for støtte. En differentieret tilgang, hvor screening understøttes af sproglig tilpasning og mulighed for støtte i konsultationen, kan bidrage til at nå flere gravide, som ellers ikke nås.

Dansk Selskab for Folkesundhed

Selskabets kerne er engagerede
og aktive medlemmer!

Er du ikke medlem endnu?

www.dsff.dk